

LA ESPERO

Organ för Esperantörörelsen
i Sverige

Utgiven av Förlagsföreningen
Esperanto u. p. a.

OFICIALA ORGANO POR SVEDA ESPERANTO-FEDERACIO (S. E. F.)

12a Jaro
N:o 12

Redaktör: HENNING HALLDOR.
Ansvarig utgivare: W. WAHLUND
Prenumerationspris: Helt år kr. 3:-
Lösnummerpris: 30 öre.
Annonspris: 10 öre pr mm.
Redaktionens och expeditionens adress
Förlagsföreningen Esperanto, Stockholm 1.

Redaktanto: HENNING HALLDOR.
Responda Eldonanto: W. WAHLUND.
Abonprezo eksterlanden: sv. kr. 4:-
Prezo po numero: 30 oeroj.
Anoncprezo: 10 oeroj po milimetru.
Adreso de redaktejo kaj ekspedejo:
Eldona Societo Esperanto, Stockholm 1, Svedujo.

Decembro
1924

Viktiga förändringar.

Vid Svenska Esperanto-Förbundets senaste årsmöte beslöts att prenumerationsspriset för La Espero skulle sänkas för att därigenom möjliggöra en vidare spridning av tidningen. I betraktande av La Esperos ringa storlek har den varit svårsåld, och då finanserna f. n. ej tillåta en utökning av omfanget återstod ej annat val än att reducera priset.

För 1925 blir prenumerationsspriset blott 2 kronor för helt år och lösnummerpriset 20 öre.

Arsavgiften för enskilda medlemmar av förbundet förblir oförändrat 5 kronor.

Formatet kommer att göras mindre men sidantalet utökas till 8, varigenom tidningen kommer att bli mera tilltalande än den för närvarande är.

Till sist vilja vi nämna ännu en förändring, som ej beslöts på årsmötet men som även den är av stor vikt: vår tidning kommer att från nyåret heta

Svenska Esperanto-Tidningen

La Espero.

Avsikten med denna namnändring är dels att betona att innehållet till största delen är på svenska och dels att göra tidningen mera lätsåld till utom vår rörelse

stående personer och följaktligen effektivare ur propagandasynpunkt.

Om vi tillägga, att vi ha förhoppningar om att även under nästa år få värdefulla bidrag av den svenska esperantörörelsens främsta krafter, så hoppas vi att alla våra gamla prenumeranter skola återkomma och att de även skola taga med sig många nya.

Red. av La Espero.

La sveda telegrafo estraro

deklaris sin preta subteni propoun pri Esperanto kiel klara lingvo.

De la telegrafo unuiĝo en Bern ĝi ricevis demandan skribajon ĉu Esperanto estas permesata en la sveda telegrafado, la telegrafo estraro siavice skribis al la sekretario de S. E. F., kiu en sia respondeo pritraktis la mondlingvan aferon generale kaj precipe gian nunan staton.

Ni povas kun kontenteco noti, ke tamen dua ŝtata organo rekonis nian lingvon kiel ilon de praktika valoro.

Esperantoexamen.

Ett rekord har satts av fru Henny Widström, Lidingön, som efter endast 6 lektioner i esperante avgjort högre examen med beprövlig i alla ämnen.

Behövs esperanto?

På denna fråga gives ofta svaret, att det är bättre att lära sig tyska, engelska och franska o.s.v. Framför allt brukar man få detta svar från bildade personer.

Hur långt de, vilka i skolan lärt sig de nämnda språken, sedermera reda sig därmed belyses av följande klipp ur den kände skribenten Celestins veckokrönika från Stockholm, vilken regelbundet förekommer i en del landsortstidningar:

"— Under den franske författaren Geraldys härvoro har det varit på tal att författarföreningen eller någon av författarnas klubbar — det finns ju två stycken — skulle göra les honneurs för den ryktbare gästen. Men tyvärr stöter en sådan tillställning på ett hinder, som egentligen är ganska förödmjukande för vår skolundervisning: språkfrågan. Våra författare ha väl som litet var åtnjutit sin uppfostran i elementarskolorna, kanske rent av avlagt studentens mogenhetsprov i bl. a. språk, men trots allt detta är den unge mannen så tafatt i språk att han inte förmår hålla i gång en hygglig konversation på något av kulturspråken. Påståendet är många ganger bevitnat från fester där den celebre främlingen överlätts i händerna på en eller i lyckligaste fall två språkkunniga medan de andra bankettdelegaterna göra stora lovar för att slippa komma i närheten av den fruktade möjligheten att få framstamma några rádbråkade fraser, vilka ohjälpligt blamera en".

Vikten av att svara på brev.

Det är ett faktum, att det är i högsta grad hämmande på esperantörörelsens utveckling, om någon slarvar med besvarandet av erhållen post. Vilken har lust att skriva än hit än dit och aldrig få svar? Man behöver ju bara gå till sig själv, om man vet att brevet nått adressaten och ändock intet svar.

Själv har jag från flera utländska esperantister erhållit neddeleende om att det var trevligt, att det finnes någon i Sverige som svarar på esperantobrev. Så t. ex. skrev en tysk posttjänsteman till mig, att jag var den första i Sverige som svarat honom, oaktat att han skrivit till flera personer, både en och flera gånger. En annan gång skrev en ungersk esperantist till mig och lämnade uppgifter på flera svenska, som icke svarat honom, ehuru han var säker på att breven kommit fram, då de voro rekommenderade.

Dessa rader har jag skrivit bar, för att vi alla skola tänka på att vi måste svara på alla postförsändelser, om än i aldrig så korta ordalag, och har man icke tid eller lust fortsätta korrespondensen är det ju lämpligast i början meddela detta, tycker

"Torento".

Sveda kroniko.

SVENSKA JARNVAGSTIDNINGEN (Sveda Fervoja Gazeto) komencis enpresi kurson en Esperanto kaj dediĉos unu paĝon de ĉiu numero al nia lingvo.

Ankaŭ aliaj gazetoj sin interesas por nia lingvo, kaj oni nur devas bedräuri ke ni ne havas fortojn sufiĉajn por ilin provizi per materialo taŭga.

DALARNE. Dimancon la 15-an de junio en Borlänge kunvenis la esperantistoj de la provinco Dalarne kaj fondis Dalarnes Esperantodistrikт. La estraro tie elektita kunvenis en la hejmo de samideano Ström en Falun kaj konstituigis jene: Prez. librotenisto Ernst Ström, Falun; v. prez. libropresisto Bernh. Eriksson, Ludvika; sekr. librobindisto Gust. Johansson, Falun; kasisto librobindisto Viktor Bonde, Falun.

La distrikto interrilatis kun la Radia elsendstacio S.M.Z.K en Falun kaj interkonsento pri elsendo de informoj pri Esperanto estiĝis. La unua elsendo okazis jaŭdon la 13-an de novembro, kiam la sekretario de la distrikto G. Johansson parolis pri "Esperanto kaj nia tempo".

FALUN. Klubo Espcrantista de Falun aranĝis sabaton la 11-an kaj dimancon la 12-an kune kun gimnastika klubo feston por la publiko kun danso ĉe la festloko de Kullen. La festo donis post kiam la elspezoj estis pagitaj, reston de 1,100 kronoj, do 550 kr. por ĉiu de la arangantaj kluboj.

ÖREBRO. Kurso estas komencita en la loka sekcio de A.B.F. Gvidanto s-ro H. Lövgren.

BJUV. Kurso komenciĝis ĉe studrondo de A.B.F.

VRETA KLOSTER. Kurso komenciĝis. 7 partoprenantoj.

STOCKHOLM. Kurso komenciĝis inter la oficistoj ĉe la ekspedicio por forsendata rapidirajo en la centra fervoja stacio.

Nya esperantoläroböcker

är i utsikt. Ett av landets främsta bokförlag har antagit ett manuskript till en ny esperantogrammatik till utgivning och en annan firma med vidsträckta förbindelser har förklarat sig villig att utgiva en lärobok för självstudium. Det ser sälunda lovande ut för "nia afero" vad läroboksfrågan angår.

I samband härmad kunna vi tilllägga att en översättning av ett av Strindbergs arbeten finnes färdig. Vore det blott antagligt att en tillräckligt stor upplaga kunde utförsäljas på rimlig tid skulle dena översättning kunna utgivas när som helst.

Av nästa nummer

kommer en extra stor upplaga att tryckas och utsändas som provnummer till intresserade. Vi är tacksmma för uppgift på personer, vilka kunna ha intresse för vår sak, och de som kunna hjälpa oss med försäljning av ett antal lösnummer, stort eller litet, ombedjas att meddela sig med oss.

Ex p. a v La Espero.

SCHWEIZ.

Schweiziska esperantoförbundet har beslutat att inbjuda den sjuttonde internationella esperantokongressen till Geneve. Den kommer att hållas i början av augusti 1925.

Schweiziska post- och telegrafstyrelsen har genom beslut den 28 juni förklarat sig beredd att bekosta kurser i esperanto bland posttjänstemän samt att genom särskilda anslag fästa uppmärksamheten vid de luckor, där esperantotalande posttjänstemän tjänstgöra.

POST-, TELEGRAF- OCH TELEFONTJÄNSTEMÄNNENS

international antag vid sin kongress i Wien den 14–17 september en resolution, vari esperanto förordas såsom organisationens språk och de anslutna föreningarna rekommenderas att befrämja anordnat av esperantokurser för tjänstemän vid posten.

Internationalen räknar 50,000 medlemmar.

Esperanto Triumfonta,

som ryckt fram att bliwa ett av den internationella esperantörörelsens främsta organ, har fr. o. m. december månads ingång bytt namn och heter numera Herald de Esperanto. Den utgives hädanefter med två nummer i vecka, vilka expedieras tillsammans för ett pris av 25 öre. Önskas varje nummer sānt för sig blir abonnemangsavgiften 30 öre pr vecka. Förlagsföreningen Esperanto förmedlar abonnemang på samma sätt som hittills skett, d. v. s. en godtycklig summa, dock ej under 2 kr., insändes, och tidening sändes direkt från expeditionen så länge pengarna räcka.

La kurso en Esperanto pr radio
pri kiu ni skribis al kelkaj samideanoj pro certaj kaŭzoj ne povas okazi tiu ĉi aūtunon.

Bilaga.

Med detta nummer följer som bil. ett prospekt om "Eŭropo ĉe la aibsmo, Nittis uppmärksammade bok, vilken utkommit på esperanto.

Esperanto-sveda frazareto.

*Fragmentoj el manuskripto verkita de s-ro gimnazia instruisto
Nils Nordlund.*

IV. SAMTYCKE (bifall).

Ja! Jo!
Ja visst! Jo just så!
Sannerligen, visserligen, ju!
Det samtycker jag till!
Det ger jag mitt bifall till!
Det går jag in på.
Det medgives.
Jag är nöjd (belåten, tillfredsställd).
Gott! Välan! Nåväl!
Gärna! Mycket gärna!
Förvisso! Varför icke?
Med stort nöje!
Av hela mitt hjärta!
Jag är till er tjänst.
Utan krus. Rakt på sak.
Likaledes!
Gör, som ni behagar!
Gör, som ni vill!
Ni har er fulla frihet.
Säg mig, vad jag skall (bör) göra!
Det är mig en glädje att kunna hjälpa er.
Jag är glad över att kunna vara dig till nyttा.
Jag skall göra allt för dig.
Jag kan icke neka dig något.
Jag motsäger er icke.
Jag har ingenting att invända mot er.
Jag har ingenting däremot.

V. OGILLANDE (och nekande svar).

Nej! Icke!
Det kan jag icke göra.
Det är icke möjligt för mig.
Det är mig omöjligt.
Tyvärr är det mig icke möjligt.
Jag beklagar, men det kan jag ej göra.
Jag kan icke uppfylla edra önskningar.
Härvidlag kan jag icke tillfredsställa er.
Det är icke min skuld.
Det beror icke på mig.
Jag står utanför saken.
Jag är ej orsaken därtill.
Jag lägger mig icke i dessa affärer.
Det blir ingenting av.
Jag skall väl akta mig att göra det.
Det är icke gynnsamt för ögonblicket, en annan gång.
Med den bästa vilja i världen skulle jag icke kunna göra det, även om jag ville.
Jag är mycket ledsen över att icke kunna göra er denna tjänst.

3.

KONSENTO.

Jes!
Jes ja! Ho jes! Certe!
Ja!

Tion mi konsentas.

Mi konsentas.
Mi estas kontenta.

Bone!
Volonte! Tre volonte!
Certe! Kial ne?
Kun granda plezuro!
El tuta mia koro!
Mi estas je via servo.
Sen ceremonio. (Senceremonie.)
Same al vi! La samon al vi!
Faru, kiel al vi plaĉas!
Faru, kiel vi volas!
Vi havas plene la liberecon.
Diru al mi, kion mi devas fari!
Estas al mi ĝojo povis vin helpi.

Mi ĝojas, ke mi povas esti utila al vi.

Mi faros por vi ĉion.
Mi povas al vi rifuzi nenion.
Mi ne kontraŭdiras vin.
Mi havas nenion por diri kontraŭ vi.

Mi ne kontraŭstaras al tio.

NEKONSENTO (kaj néaj respondoj).
Ne!
Tion mi ne povas fari.
Ne estas al mi eble.
Estas al mi neeble.
Bedaŭrinde ne estas al mi eble.
Mi bedaŭras, sed tion mi ne povas fari.
Mi ne povas plenumi viajn dezirojn.
Rilate al tio ĉi mi ne povas vin kontentigi.
Ne estas mia kulplo.
Tio ne dependas je mi.
Mi staras ekster la afero.
Mi ne estas la kaŭzo pri tio.
Mi ne enmiksiĝas en tiuj ĉi aferoj.
Ne povas fari ĝi.
Mi bone min gardos tion fari.
La momento ne estas favora; alian fojon.
Kun la plej bona volo de l'mondo mi ne povus tion fari, ankaŭ se mi volus.
Mi estas tre malgaja ne povis al vi fari tiun ĉi servon.

libroj kaj Gazetoj.

FRANCESCO NITTI: *Eŭropo ĉe la abismo*. Sole rajtigita eldono en Esperanto. Laŭ komisião de la eldonejo tradukita de Robert Kreutz. Kun speciaj antaŭparoloj kaj bildo de la aŭtoro. 1924. Frankfurter Societäts-Druckerei G.m.b.H., Abteilung Buchverlag, Frankfurt am Main. 179 p. 14,5 foje 21,5 cm. Prezo: Sv. kronoj 3:50.

La du libroj de la iama ministrara prezidanto itala Francesco Nitti "Eŭropo sen paco" kaj "La dekadenco de Eŭropo" de post sia ekapero kaŭzis rajtigitan sensacion en la tuta civilizita mondo: Homo, kiu mem gvidis la sorton de unu el la ŝtatoj de venkintoj pro sento de respondeco, havis la kuragon senindulge malkaŝigi antaŭ la konscienco de la mondo la frenezecoj kaj konfuzoj de la kontrakto de Versailles. Tiujn du verkojn la eldonejo kunigis mallongigite en "popola eldono". — La esp. traduko estas entute bona; tamen la preseraroj estas sufiĉe multaj. "Germanismoj" tiaj, kia estas ekz. "sia ŝparkapablo pligrandigis", ankaŭ ne estas maloftaj, "dume" uzata kiel konjunkcio k.t.p.

Sed la libro estas taje interesa. Ĉiu moderna homo — kaj esperantistoj estas modernaj homoj — devas legi tiun libron, verkitan de kompetentulo; ĝi klarigas multajn fenomenojn kaj okazojn de la mondumilito kaj maturigas vian sci-on pri ĝia historio.

Paul Nylén.

A. HONNORAT: "La sendanganĝero de Francujo". Teksto kaj dokumentoj: eldonajoj de la Societo de la historio de la milito, tria serio. 158 p. Paris, "L' Idée Française à l'Etranger". 1924. Prezo: 5 fr. fr. ĉe Esperantista Centra Librejo, Paris.

La apero de ĉi tiu — kune kun la fama Nitti-libro — en Esperanto signifas por nia lingvo la konkero de nova plej grava agado: kompo, la politika propagando. Pri-pensu nur tion, ke la kompilanto, franca eksministro, en speciaj antaŭparoloj nomas Esperanton "ideala disvastigilo" por tiaj aferoj, kaj ke la duonoficiala propaganda societo "La franca ideo eksterlande" elvenigis la libron.

Giaj tekstoj celas klarigi la evo-luon dum 1913—1923 de aktuala pacproblemo, la sekureco de Franc-uo kontraŭ Germanlando, laŭ francaj ideoj. Oficiale kritiki tiuj ne konvenas al la Esperantistoj; koniĝ pri ili certe interesegas ĉiujn tamen.

Bedaŭrinde ekzistas ankaŭ el Esperanta vidpunkto kritikindajoj — la ĝenerale bonan lingvon ĝenias multo da -n-forgesoj, eble nur preseraroj. Ci tiuj tamen krome estas tro multaj (ĉ. 40), kvankam ne ĝenegej. Ne imitindaj estas la francismoj: amendamento, armistico, impliki (p. 95, =konsekvenci), plebiscito, sankcio (p. 89, =punago). Kial skribadi Reich en ĉap. V, II anstataŭ regno en aliaj ĉapitroj? Laŭfrance oni skribis: "... la traktato ..., kies Unuigitaj Ŝtatoj kaj ... estas partoprenintoj ..." , "artikolo unua", sed "artikolo 2".

Plej ofte tamen mirigas kaj ĝu-igas la flua stilo kaj la esprim-povo de Esperanto pri tiaj subtilaj diplomataj. Tro da kuiristoj kaĉon difektas, oni diras, sed ne multe oni rimarkas tion je ĉi tu traduko farita per 22 homoj, ver-sajne pro la kontrolo de s-ro Gross-jean-Maupin. Tial ni rekondas la libron al propagandistoj kaj po-litikuloj.

S. O. J-n.

Esperantoundervisning per korrespondens.

Förfrågningar om Förbundet eller Förlagsföreningen ha någon korrespondenskurs i esperanto inkomma tätt och ofta. Då omständigheterna f. n. icke är sådana, att tillräckligt utförlig och tillförlitlig korrespondenskurs kan utgivas — att utgiva något fuskverk vilja vi ej befatta oss med — har överenskommelse träffats med det ansedda Hermods Korrespondensinstitut i Malmö om rabatt för de personer, som genom oss anmäl sig till kurs i esperanto hos institutet.

De som ämna lära sig esperanto pr korrespondens böra taga vara på detta gynnsamma tillfälle och omedelbart hos oss begära anmälningsblankett. Priset på kurserna är 25 kronor, varav 10 proc. rabatt erhålls om anmälana insändes genom oss.

Hermods kurs i esperanto, vilken hundratals personer gen-mgått, är mycket enkel och lättförlig, men leder det oakta till ett

Hur skall jag lära mig Esperanto?

DET ÄR EN ENKEL SAK. Ni kan lära Eder det genom självstudium med hjälp endast av läro- och ordböcker, men lättare och bekvämare är det onekligen att genomgå en

Kurs pr korrespondens.

Medan Ni studerar i Edert hem kan Ni komma i åtnjutande av den erfarte lärarens råd och anvisningar, och studiet av det enkla och regelbundna Esperantospråket blir ett sannt nöje.

Vi bjuda Eder ett fördelaktigt tillfälle: Om Ni genom oss anmäler Eder til en kurs i Esperanto från Hermods korrespondensinstitut erhåller Ni **10 proc. rabatt**. Skriv redan i dag till oss och begär anmälningsblankett.

Svenska Esperanto-Förbundet, Stockholm 1.

gott resultat liksom institutets undervisning i allmänhet.

Förlagsföreningen Esperanto.

Informo.

Dum la milito austrujo esperantisto Alfred Siebenschein trompe havigis al si monon el bonvalutaj landoj per esperanto. Nun austraj samideanoj klopodas eksigi lin el la socialdemokrata partio al kiu li apartenas. Tiucele ili kolektas dokumentojn kiuj montras lian kulpon. Svedaj samideanoj, kiuj eble estis trompataj, bonvolu nepre sendi provdokumentojn, ieterojn de li, poštvitancojn pri sendita al li monon k.t.p. al la adreso: Wien 56. Postfach 36.

Pappershandeln,

Malmskillnadsgatan 24, Stockholm, har bytt ägare, i det att vår medlem hr Sjöding på grund av sjukdom nödgats sälja den. Efterträddaren har dock förklarat sig villig att fortsätta med försäljningen av esperantolitteratur.

Läro- o. Ordböcker

samt all övrig esperanto-litteratur finnes på lager. Begär prislista!

Förlagsföreningen Esperanto
Stockholm 1.

SPRID ESPERANTONYCKLAR!

Ludvika Boktryckeri 1924

Heroldo de Esperanto

Internation.tidning på Esperanto.
(F. d. Esperanto Triumfonta.)

Utkommer två gånger i veckan med ett omväxlande och högintressant innehåll. Färskaste och rikhaltigaste nyhetsmaterial från esperantovärlden.

Prenumerationspris 25 öre i vec-kan när 2 nummer expedieras till-sammans, **30 öre** i veckan när varje nummer skall expedieras var för sig.

Provnummer på begäran gratis.
Annonser om korrespondens förmed-las. Annonspris 1 kr. för varje 15-tal ord, dessutom insändes 20 öre pr annons till porto.

Prenumeration verkställes med vilket belopp som helst, dock minst 2 kro-nor, hos ensamrepresentanten för Sverige:

Förlagsföreningen Esperanto,
Stockholm 1.

Sjödins Eftr.
(Josef Pettersson)

Papervendejo, Malmskillnadsgatan 34 (apud Hamngatan), Stockholm,
vendas

ESPERANTOLITERATURON.

**CU VI STUDIS FUNDAMENTA
KRESTOMATIO'N?**